

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.  
V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.  
Posamezne številke veljajo 7 kr.  
Naročnino prejema opravištvu (administracija) in ekspediciji, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 114.

V Ljubljani, v soboto 21. maja 1887.

Letnik XV.

## Državni zbor.

Z Dunaja, 20. maja.

### Budgetna razprava.

(Edenindvajseti dan.)

Vlada je popustila nado, da bi bilo mogoče državni proračun v obeh zbornicah dovršiti do konca tega meseca, ter je danes izročila predlog, da naj se začasno pobiranje davkov v dosedanji meri podaljša še za mesec junij.

Ako pojde tako naprej, bode budgetna razprava v poslaniški zbornici trajala do binkošti, in se bode gospodska zbornica še le meseca junija pečala z njim. Ker dasiravno veliko urneje zboruje, kakor poslaniška zbornica in državni proračun navadno rešuje v eni sami seji, vendar ni pričakovati, da bi to nalogo letos izvršila še pred koncem tega meseca in da bi se zamogel državni proračun z Najvišjim potrjenjem razglasiti pred pričetkom prihodnjega meseca.

V današnji seji se je pričela razprava o trgovinskem ministerstvu. Štajarski poslanec Stadlober je govoril o rumunski pogodbi, Tržaški poslanec Stalitz pa o italijanski, francoski in angleški trgovini itd., samo Avstrije se ni dotikal in je gledé Trsta povdarjal, da naj se tamošnje razmere nikar ne rušijo, ampak naj Trst ostane, kakoršen je. Dobro ga je zavrnil poslanec Vošnjak, ki je govoril za dr. Roserjem in pojasnoval, ktere irredente Slovenci v Trstu ne marajo. Tam se nahaja okoli 16.000 vnanjih iz Italije došlih Italijanov, ki vedno rogovilijo in Trst pripravljajo za italijansko kraljestvo. Te irredente Slovenci nočejo in tudi vlada bi je ne smela trpeti, ampak bi jo morala zatreti, kar ne bi bilo ravno težko; nekdo je rekel, da bi se to najlaglje in najhitreje zgodilo, ako bi vlada v Trst poslala šestnajst železničnih vlakov, omejene italijanske rogovileže v nje spravila in jih na državne stroške tirala čez italijansko mejo. Tako pa, kakor je sedaj v Trstu, ne sme in ne more ostati. Stalitz je jako debelo gledal, ko je Vošnjak tako govoril, in se je izgovarjal, da ga niso prav umeli in da je hotel v svojem govoru le reči, da naj Trst ostane avstrijsk. Pa dobro sta se mu odrezala Tonkli in Poklukar, rekši, da bi bil moral to naravnost povedati, ako je res le to imel pred očmi. Toda Stalitz vé, da se italijanski stranki ne bi posebno prikupil, ko bi povdarjal, da mora Trst avstrijsk biti, zato raje govori v nejasnih stavkih, pri katerih si vsakdo lahko misli, karkoli hoče. Italijanski irredentovci njegove besede lahko tolmačijo v tem smislu, da naj Trst še naprej ostane v rokah progresove stranke, ki jim tako postrežljivo gladi in pripravlja pot, avstrijska stranka pa si naj misli, da je Stalitz govoril o avstrijski vladi v Trstu. Radovedni smo, bo li ta Italijan, čigar oče ali stari oče je iz slovenske Kroke prišel v Trst in tam pričel obširno kupčijo s platnom, imel toliko poguma, da bo v dejanskem popravku zbornici pojasnil, kakšen naj bo in naj ostane Trst.

Poslanec Vošnjak je v svojem govoru omenjal raznih oddelkov trgovinskega ministerstva, govoril o poštah in železnicah, pa o poštah hranilnicah, ki bi morale z denarjem na pomoč hiteti tudi pomožnim društvom.

Razun omenjenih je govoril danes tudi minister Bacquehem ter poslancem priporočal, da naj gledé

novih trgovinskih pogodb ne segajo predaleč in da naj bodo previdni, ker se dotične razprave ravno sedaj vrše in bi ne bilo njim na korist, ko bi se prezgodaj pretresale in presojevale.

Za Vošnjakom je bila splošnja razprava sklenjena in sta govorila še glavna govornika Rus na levi in Jaworski na desni, potem so bile dotične številke sprejete.

O železnicah bode govoril Pfeifer morda danes zvečer ali jutri.

### O smrti poslanca Pavlinoviča

ste že poročali. Vžival je v svoji domači deželi jako veliko zaupanje, ki ga je kot čist in nesebičen rodoljub zaslužil v polni meri. Bil je že prejšnje čase državni poslanec, in je bil izbran tudi leta 1879. Ker je bil pa tedaj dr. Klaič propadel, odložil je Pavlinovič mandat Klaiču na korist, ki je bil po njegovi odpovedi res tudi izvoljen. Po zadnjih volitvah je bival le malo časa na Dunaji ter se je meseca oktobra zaradi bolezni prav zgodaj podal domu v svoj rojstni kraj Podgoro pri Makarski v Dalmaciji, kjer je pred dvajsetimi leti opravljal službo župnikovo, pozneje pa živel v pokoji. Umrl je za jetiko. Hohenwartov klub, čegar ud je bil ranjki Pavlinovič, je za ponedeljek 23. t. m. ob devetih dopoldne pri minoritih zanj naročil slovesno črno sv. mašo, katero bode daroval državni poslanec g. Klun, in h kateri je povabljena cela zbornica. Petje bodo preskrbeli hrvatski in slovenski vseučiliščniki.

### Govor poslanca Kluna

v državnem zboru 10. t. m.

(Dolge.)

Sedaj pa pomislite, gospóda, kaj bi rekli, ko bi deželni šolski svét na Českem enako odločil gledé českega jezika v nemških občinah? (Klici na desni: Nemci so izvoljeni narod!) Odločno bi se uprli taki določbi, in po pravici. Zato pa tudi nam milostljivo dovolite, da odločno ugovarjamo takemu početju deželne šolske oblasti. (Dobro! Dobro! Res je! na desnici.)

Pa tudi učiteljem taka učna metoda jako obtežuje stališče in jim dela krivico. Ali morajo proti svojemu prepričanju in pravemu namenu ljudske šole nadaljevati brezuspešni poduk, da so všeč šolskim nadzornikom, kar malo-značajni tudi storé, ali so pa v nevarnosti, da jih šolske oblasti na vse načine ovajajo in preganjajo, če skrbé za umno in etično omiko slovenske mladine in hočejo kaj doseči pri poduku; in to se pripetí navadno najplemenitejim, najboljšim in najmarljivejim učiteljem. V obeh slučajih trpé moralno silo, kar moramo odločno obsojati. (Prav res! na desnici.)

Še bolj žalostne pa so šolske razmere v slovenskem delu Koroške. Tu stanuje v 117 čisto slovenskih in 13 mešanih župnijah do 130.000 Slovencev. Ti nimajo, ne rečem, nobene srednje šole, nobene gimnazije, nobene realke, nobene obrtne, ali kake druge posebne šole — tako visoko niti ne zaidemo ne, temveč, čujte, niti jedne ljudske šole, kjer bi se mogli slovenski otroci (čujte! čujte! na desnici) s pomočjo materinega jezika v potrebnih stvareh podučevati. (Poslanec dr. Poklukar: Prečudno!) Z odlokom c. kr. koroškega deželnega šolskega sveta dne 24. julija 1874, št. 1842, bile so ljudske šole

razdeljene v tri vrste, ktere naj kakor tudi pozneje podatke preberem. Glasé se (bere): 1. Ljudske šole z nemškim podučnim jezikom; 2. ljudske šole v pričetku s slovenskim podučnim jezikom, toda z določbo, da se mora z nemščino pričeti že v prvem šolskem letu, z nemščino se mora nadaljevati tako dolgo, da je podučni jezik, kakor hitro jo učenci lomijo za silo; 3. ljudske šole v pričetku s slovenskim, od drugega leta naprej z nemškim podukom.

Druga in tretja vrsta ste se spojili v jedno, in po šolskem koledarji za l. 1886. je na Koroškem izmed 344 ljudskih šol 249 nemških in 95 nemško-slovenskih. Toda zadnje, tako imenovane utrakvistične šole so v resnici nemške, ker slovenski poduk je le nekaj tednov v prvem letu; nato pa se prične takoj nemški poduk, in slovenski materini jezik, opusti se popolnem do konca osmega šolskega leta. (Čujte! Čujte! na desnici.) O tem priča pred leti za učitelje na slovenskih šolah izdana knjižica, v kateri stoji na prvi strani z razprtimi črkami ta-le določba: „Poduk v nemškem jeziku naj se prične takoj z otroci, ko pridejo v šolo.“ (Čujte! Čujte! na desni.) In na tretji strani najdete ta-le praktičen vzgled za tak poduk: „On (učitelj) kaže na mizo in reče naravnost nemško, počasi in s povdarkom: Das ist ein Tisch. To naj pa takoj posloveni, da ga razumejo: To je miza. To naj ponavlja več otrok posamezno in potem vsi.“

Da izvršuje to nalogo, moral bi učitelj znati slovenski. Na enorazrednicah so sicer nastavljeni učitelji, ki govoré slovenščino, toda ne vprašajte, gospóda, kako? Nekoliko o tem nam pové tretje letno poročilo c. kr. učiteljskega izobraževališča v Celovci leta 1882.; tam najdete na strani 40 in 41: „Posebno čudno je, da je tako malo gojencev slovenske narodnosti. To ne pride od tod, kakor da bi se iz slovenskih krajev ne oglaševalo nič prosilcev — v resnici se jih ne manjka — marveč se nekteri raje oglasijo kot Nemci. Bojé se, da pomnožé število predmetov še za jednega, ako priznajo svojo slovensko narodnost.“

Pod črto pa je opomba: „Slovenski jezik ni obligaten predmet. Učiteljskim kandidatom, ki naj podučujejo v šolah slovenske otroke, ni se treba učiti slovenskega jezika (čujte, čujte! na desnici), in če se ga učé prostovoljno, ni jim treba delati skušnje.“ Na omenjenem mestu berem dalje:

„Opomniti še moramo, da se od teh Slovencev niso vsi oglasili za skušnjo iz slovenščine. Ker pa jim je znano koroško slovensko narečje, morejo ložje podučevati slovenske otroke, kakor Nemci.“

Če pa pomislimo, da je v § 51. šolskega in podučnega reda dné 20. avgusta 1870 določen namen poduka v jeziku: Prava razumnost, kar govoré drugi v materinem jeziku, zmožnost, ustno in pisмено prav in tekoče povedati itd., moramo priznati, da nikakor ne morejo doseči tega učnega namena oni učitelji, ki ne znajo jezika in razumejo le narečja. Šolska oblast pa večkrat ni toliko prijazna in včasí tudi ne more, da bi slovenskim otrokom dala take učitelje, ki vsaj za silo znajo svoj materin jezik. V slovenskih občinah so pa tudi učitelji, ki slovenskega kar nič ne znajo, kakor „šolski prijatelji nemškega društva“ v neki knjižici sami priznajo. Tam najdete na strani 22: „Izmed 157 v slovenskih občinah na Koroškem delujočih učiteljev zná 128 za silo slovenščino — in kako, to sem že prej povedal — in kar se tiče drugega, učé v górnjih razredih, kjer se slovenščina lahko opusti, brez

(Dalie pr.h.)

v drzavnom zboru dne 9. maja.

(Dalie.)

Dalje mi ni drugega treba, kakor da Vam v pravi luči pokažem, kako da se z nami postopa po ljudskih šolah na Štajarskem, v Trstu in po Istri, kako barbarično da se dela za razširjanje ponemčevanja našega naroda po Koroških ljudskih šolah in uspeh nam ne more izostati. (Posl. Ghon: „To pa že ni res, da bi barbarično postopali!“)

Tega, gospôda moja ni nikdo iz naše stranke govoril, temveč mož, ki ondi pri Vas na levi strani sedi in do kterega se Vi vsi jako spoštljivo obračate, češ, da je Vaš slavní voditelj. Ta mož je poslanec dr. Herbst.

Naj torej preidem na srednje šole. Nj. ekselencija je v budgetnem odseku zadosti na drobno razložil stališče, na katerem se nahaja glede naših zahtev. Odkritosrčno Vam povem, da me je izjava nj. ekselence po eni strani zadovoljila, po drugi zopet ne.

Ekselencija je bil dalje tako prijazen, da je priznal, da imamo pravico zahtevati, kar zahtevamo. Obljubil je tudi, da neče pozabiti naših zader. Toda gospôda moja in sedaj pride, zarad česar nisem bil zadovoljen; nekaj smo pri izjavah gospoda naučnega ministra pogrešali in sicer, da bi nam bil naznanil, kedaj da stopijo tudi drugod po Slovenskem slovenske vspelednice v življenje. Če je vspeh podučevanja na slovenskih vspelednicah v Ljubljani ugoden, in če imamo pravico priznано, da jih po pravici zahtevamo, vprašam Vas vendar, gospôda moja, zakaj pa jih ne dobimo takoj tudi v Celji in v Mariboru, kjer je prilika nemški naučiti se, še tem večja, kakor pa kjer-koli na Kranjskem, da tudi na Kočevskem ni tolikošnje?

Naučni minister mora menda vedeti, da je s to izjavo dal nam Slovincem menjico v roke, katero smo sicer res hvaležno sprejeli; toda mi moramo na to delati, da se v to plačilno obljubo tudi tisto vsprejme, brez česar vsa zadeva za nas nima nobene veljave. Mi moramo vedeti, kedaj da ta menjica zapade. Mi moramo vedeti, kedaj da smemo računiti na te obljube. Samo z obljubo kake meglene bodočnosti nam ni prav nič pomagano. (Tako je! na desni.)

Ker sem že pri srednjih šolah, sili me gospod poslanec dr. Weitlof, da se podam za njim na polje, kamor je on prvi stopil, če tudi grem silno nerad tje kaj. Jaz sem se do sedaj tukaj vedno držal na-

Dr. Weitlof zgrabil je publikacijo v „Ljubljanskem Zvonu“, ob katero so se nekteri krogi tudi pri nas spodtkicali. Tista publikacija so namreč „bajke in povesti o Gorjancih“. Toda te bajke niso družega, nego spisane bajke, kakor nahajate razširjene med Podgorci ob Gorjancih, kjer si jih pripovedujejo.

Če dr. Weitlof „Ljublj. Zvon“ z dijaškimi knjižnicami v zvezo spravlja, mož se jako moti. „Ljublj. Zvon“ je že več nego enkrat sam izjavil, da ni pisan za mlečno mladino, temveč, da so njegovi čitatelji že doraščeni, zreli ljudje. Gospodu Weitlofu lahko tu zagotovim, da se je ta list prav zarad teh spisov iz šolske knjižnice Novomeške, kjer so mi razmere posebno dobro znane, moral umakniti. \*)

Dalje je mož govoril o Grünovem spomeniku in pa o načinu, kako da se je mladina ondi izgredev, ki so vsega obžalovanja vredni, vdeleževala. Zašel je pri tem v misli, kakor jih sicer razodeva izborni poslanec Hebske trgovinske zbornice. Proglasil je kar naravnost voditelje slovenskega naroda za to odgovorne, da je slovensko dijaštvo tako napojeno s sovraštvom do Nemcev. Ker ste me izzivali, ker tako hočete, Vam bom to reč razložil.

Priznavam, da je mladina na Ljubljanski gimnaziji v narodnostnem in političnem oziru res razburjena, kar je škoda, ki jo vsak resno misleči človek obžaluje. Politika v šoli nima prostora, dijaška naloga je, učiti se. Kako pa je to, da se je ta obžalovanja vredni položaj tako razširil? Iz aktov, gospóda moja, bote to zvedeli. Le dva slučaja Vam bom navedel, iz katerih bote takoj zvedeli, kako da z našo mladino na Ljubljanski gimnaziji nemški profesorji postopajo.

V nekem razredu ondašnje velike realke je 26 dijakov, 11 je Nemcev, 15 pa ne. Profesor hoče dati nalogo in ne vé nič bolj pametnega, kakor da seže po neko pesem že skoraj pozabljenega pesnika Gleima, ki se imenuje „An die Lobredner des Auslandes“. Iz tiste pesni izpulji stavek, iz katerega skuje naslov nalogi: „Lasst uns deutsch sein und bleiben! (Nemci bodimo in ostanimo!) (Čujte! na desni.)

Ta naloga se je potem razložila in osnovala in se je n e n e m c e m, katerih je bila večina v razredu, naročilo, ktere prednosti da morajo Nemcem pred Slovani in Romani v prvi vrsti priznati. (Klici: Čujte! čujte! To je sramota! na desni.) Če se naša mladina na tak način duševno nasiljuje — oprostite mi izraz, jaz ne vem primernejega — če jo profesor prisili, da mora z največjim gnjevom in škripaje z

\*) Tù moramo „Ljublj. Zvonu“ in državnemu poslaneu pač oporekati. Oba trdita: „Ljubljanski Zvon“ je pisan za „doraščene, zrele ljudi.“ Tù je še prašanje, če je moralno pripuščeno pisati in brati „zrelim ljudem“ (če se sicer zdravništva ne uče), take bajke, ki so med Podgorei razširjene? Naj bi to res bilo, potem je pač ni take dejanjske grdobe in nesramnosti, ki bi se ne smela popisovati — in to javno v časnikih — „zrelim ljudem“! Sedaj si pa mislite posledice iz tega!?! Dalje pravite: „Zvon“ ni pisan za „mlečno mladino.“ Dobro; doklé pa ta dōba pri človeku traja? Čez 17, 18, recimo 20 let starosti, ko se mladi ljudje že možijo in ženijo, jo saj ne bote raztegovali in vendar so ravno takrat strasti najmočnejše, toraj tudi nevarnost stokrat večja, kakor pri „mlečni mladini.“ Pa še nekaj: „Zvon“ ne piše za „mlečno mladino“, mar li pa dopušlja svoje spise le zrelem udom? Ne; javno naročbo razpisuje, ter jo razširja po vseh časnikih, kateri jo le hočejo sprejeti. Da ne zavre nobene naročbe, da ne vpraša nobenega naročnika, se li prišteva „mlečni mladini“ ali „zrelim ljudem“, to se umé samo ob sebi. — Še bi lahko marsikaj dostavili, n. pr., da je slučajno iz Novo-meške šolske knjižnice „Ljub. Zvon“ moral umakniti se, a včlenoma po drugih pa še tiči itd., a čemu? Napaka in pregreha se dá izgovarjati in zagovarjati, a opravičiti nikakor in nikdar ne.

Vredn.

Na Ljubljanskem učiteljišči je profesor, ki se v pesništvu poskuša, in reči moram, da ima mož talent za to. Ni še davno, kar so izišle njegove pesmi v javnost. Se vé, da se je tudi med šolsko mladino za nje propaganda delala. Privijali so jih na vse načine, da bi jih le več pokupili. Tù imam pa odlok c. kr. deželnega šolskega sveta v rokah, ki ima št. 376 dné 25. februarija 1887. Tù se bere od besede do besede: „C. kr. deželni šolski svet sklenil je v svoji seji dné 29. januarija 1887 N. N.-jeve pesmi, ki so nedavno izišle — imena ne povem, pač pa je imenovan založnik — zaradi njihove vsebine, ktera na več mestih žali avstrijsko domoljubje, versko in нравno čut (čujte, čujte! na desni), in ktere so zaradi tega dobri šolski vzgoji silno silno škodljive, iz vseh dijaških knjižnic, iz vseh učiteljskih knjižnic ljudskih in srednjih šol, kakor tudi iz obeh učiteljišč in vseh okrajnih učiteljskih knjižnic v pokrajini izključiti. (Čujte, čujte! na desni.)

No, gospôda moja, če so že pesmi tega profesorja tako spodtakljive, da jim niti v gimnazijalni učiteljski knjižnici ni prostora, moram Vas vendar le vprašati — pri vsem spoštovanji, ki ga imam do znanstvene spretnosti in nadarjenosti tega moža: Ali je on v Ljubljani pač na svojem mestu kot profesor in ali bi ne bilo umestno, da bi tû naučno ministerstvo zinilo možko besedo ter bi iz Ljubljane iztrebilo gospode, ki ondi niso na svojem mestu, ter naj bi jih nadomestilo z objektivno-mislečimi profesorji. (Res je tako! na desni. — Poslanec Türk: Kaj pa da, Šuklje naj pa na Dunaji ostane, kaj ne da! — Veselost na levi.)

Kar se mene tiče, gosp. poslanec Türku lahko vsako uro zagotovim, in to se mi bo tudi na kompetentnem mestu potrdilo, da jaz, prestopivši pragske šolske sobe v tistem trenutku odložim vse narodne in verske simpatije in antipatije in nisem nič drugega, kakor učitelj. (Priznanje na desni.)

(Dalje prih.)

V Ljubljani, 21. maja.

### Notranje dežele.

Vodja češkega kluba v državnem zboru, dr. Rieger, razposlal je vsem češkim državnim poslancem okrožnico: „P. n. Vsled klubovega sklepa dné 16. t. m., s katerim se mi je naložila dolžnost, da popolnem prenovim češki klub, naznanim Vam, da z današnjim dnevom preneha v sedanjí sestavi češki klub. Dunaj, 18. maja 1887. Dr. Fr. L. Rieger. — V četrtek so se sešli češki poslanci, da se na novo sestavi češki klub. Dr. Rieger je ob kratkem ponovil, zakaj se je klub razšel; nato je prebral izjavo, ktero so poslali poslanci Veselý, Kauníc, Engel in Adámek. Ti obžalujejo, da se je kršila tajnost klubovih razgovorov in izrazijo dr. Riegru svoje zaupanje. Dr. Rieger je predložil nove klubove štatute, ktere so navzoči poslanci potrdili in podpisali. Vršila se je potem volitev klubovega odbora. Izvoljeni so: Dr. Rieger, načelnik; Rihard Clam-Martinic, prvi podpredsednik; Mežnik, drugi podpredsednik. V parlamentarno komisijo so izvoljeni: Rieger, Clam-Martinic, Mežnik, Trojan in Zeithammer. Poslanec Veselý se je oglasil kot član, kterega je klub vsprejel. — Liberalni časniki so bili jako veseli, ko so čuli, da se razide češki klub. Dr. Rieger in tovariši pa so pokazali, da je češki klub v ogromni večini še vedno jedin in zvest svojemu programu. — Povod prepiru je bil ta-le: „Národní Listy“ so pisali nedavno, da je dr. Rieger govoril v češkem klubu te-le besede: „Če se Čehom ni posrečilo, s pasivnim uporom pridobiti si z enim mahljejem svoje pravice, morajo sedaj pobirati drobtinice, tudi če ležé pod mizo“. Večina češkega kluba pa trdi, da Rieger ni govoril onih besed v enaki obliki in enakem smislu. Unel se je prepír med časniki; staro-češki časniki očitali so dr. Gregru, da je on poslal dotični razgovor „Narodním Listom“ in krušil klubovo tajnost.

**Šolski odsek** državnega zbora je potrdil sklep gospodske zbornice glede potrebne starosti za vstopem v gimnazijo.

Na **Ogerskem** so volitve v državni zbor pred  
durmi. Vladna stranka upa, da si pridobi več novih  
volilnih okrajev. Posebno v čisto madjarskih krajih  
se volilci nagibljejo na vladno stran. Antisemiti  
imajo največji vseh med slovanskim prebivalstvom.

## Vnanje države.

**Srbska** kraljica Natalija in kraljevič Aleksander bota stanovala v carskem gradu v Livadiji. — Kakor se poroča, snide se srbska skupščina v avgustu. Vlada je razpisala dopolnilne volitve v treh krajih: Zlatibor, Kraljevo in v mestih Semendriji in Šabac-i. Do sedaj so tukaj vedno zmagali opozicijski zastopniki. Vlada se bo potrudila, da sedaj zmagajo njeni kandidati. — Ministerstvo Garašaninovo ostane na krmilu. Kako dolgo, o tem ne moremo ničesa gotovega trditi. Ristič je zaostal, in le posebni dogodki v srbski državi morejo mu uglediti pot do ministerskega stola. Tudi dogovori s nekdanjim ministerskim predsednikom, Kristićem, so se razbili. Pravi vzroki ministerske krize ostali so isti. Vsak dan more se ponoviti ministerska kriza. Finančno vprašanje je pravi vzrok, in tega dosedanje vlade niso mogle rešiti. Več ali manj je pa tudi vnanja politika vplivala na ministersko krizo. Gotovo ni le slučaj, da je Ristič ravno sedaj skušal strmoglaviti Garašaninovo ministerstvo, ko je kraljica odhajala v Krim. Ko se vrne, razjasnil se bo politični položaj.

Prebivalci v Novem Čerkasku so slovesno vsprejeli **rusko** carsko družino. Na kolodvoru so jo čakali veliki knez Nikolaj, generali in uradi. Car in carica šla sta v katedralo, kjer je Kijevski metropolit z duhovščino pozdravil cara. Prestolonaslednik je bil slovesno umeščen kot ataman kozakov. Po slovesnosti je car izdal milostno pismo na vse danske kozake. V pismu se car zahvaljuje kozaški armadi za slovesen vsprejem in več kot tristoletno zvestobo kozaškega rodu. Car se jim je osebno hotel zahvaliti in pri tej priliki jim potrditi vse pravice, ktere so jim dovolili prejšnji ruski vladarji. Deputacija donskih kozakov prinesla je caru pri vходу v mesto po stari navadi soli in kruha in krasen, srebrn ključ. Car je vsprejel še mnogo drugih deputacij. Mesto je bilo lepo razsvetljeno. — V Kavkazu so vnanji agenti pokupili mnogo žita, zato je poskočila cena pšenice in ječmena. Rothschildova trdka je pokupila v Kavkazu mnogo petroleja in tovarn za čiščenje petroleja. To je vzbudilo močno gibanje med prebivalci, ker mnoge privatne osebe kupile so tovarne, da jih pozneje prodajo Rothschildom.

Iz **Varšave** se poroča, da bo general Gurko ogledal si trdnjave ob Visli in po deželi. V Podoliji in Volhiniji polnijo Rusi vojaška založišča z žitom. Meseca aprila so pripeljali v založišča 150.000 korcev ovsu in nedavno 400.000 četvrt moke.

Prepir med **ruskimi** in **nemškimi** časniki je vedno ognjevitejši. Nemška „Kreuz-Ztg.“ je prinesla 4. maja članek: Zakaj vojska? „Moskovskaja Vjedomosti“ ji odgovoré 11. maja: Glej, kam zaide pruski plemič. Pozabil je, da so polki v ruski armadi, ki imajo na bojnih rogovih napis „za Berlin“, ktere ga so osvojili za časa velikega Friderika II. Vprašanje je, za koga je „Kreuz-Ztg.“ pisala oni članek? Kaj naj pomeni? Ali hoče pretiti nekterim lahkovernim državnikom, ali se ponaša z močjo, ki že peša? Nobeden ne preti Nemčiji z vojsko; tirjamo le, da se preveč ne povzdiguje. Ne Francija ne Nemčija nečete povzročiti vojske. Če je sploh kdo nevaren evropskemu miru, je v prvi vrsti Nemčija, ki se oborožuje, vedno zadeva ob Francijo in je proti mednarodnemu pravu zaprla francoskega uradnika. Nemčija čuti, da je kriva proti svojim sosedom. Sluti, kakor volk v basni, da bodo njene žrtve pale po nji. Nemčija je odtrgala Franciji dve deželi, ki niso nikoli želeli priti k Nemčiji in se še sedaj branite Nemčije. Nemčija sama prizná, da so nemški državniki vedno ovirali razvoj ruske države. Evropska zveza proti Rusiji in Franciji je le v domišljiji naših sosedov. Gotovo pa je, da nobeden ne želi pruske hegemonije in tudi ne koristi nobenemu. Do leta 1866 in 1870 se je Evropa dobro sporazumela. Če je pa mogoča taka zveza, kakor trdijo gospodje v Berlinu, in je mogoča tudi zmaga, ni treba tega obešati na veliki zvon, marveč molčé naj in — delajo. Res, zapeljiva prihodnost! Rusija se bo skrčila na Mosko, Francija bo uničena in oskubena, mejne dežele pa dobé Italija, Belgija in Nemčija. Ali od besede do dejanja je dolga pot. Politični krogi v Peterburgu kaj takega niso pričakovali od Nemčije.

**Nemški** listi jako pazljivo zasledujejo francosko ministersko krizo. Za Nemce je najvažneje vprašanje, ostane li Boulanger, ali ne. Skoraj nam ni treba pripomniti, da si Nemci ne želé Boulanger-a kot vojnega francoskega ministra. Nemci si želé tako francosko ministerstvo, ki se bo držalo programa miru v deželi in s sosednimi državami. Če Boulanger ne pride v novo ministerstvo, odložena bo morda francoska razstava do l. 1890.

„Nemzet“ piše, da je **bavarski** regent, princ Luitpold, prišel na Dunaj z namenom, da se na dvoru dogovori o svojem kronanju. V Berlinu je že dobil dovoljenje. Naslednik bi mu bil princ Leopold, soprog princesinje Gizele.

**Francosko** ministerstvo se je zrušilo. Proti njemu je glasovalo 164 monarhistov, 86 oportunistov in 25 poslancev skrajne leve. Gobletovo ministerstvo je že bolešno stopilo v politično življenje. Malo nasprotje z budgetno komisijo ga je uničilo, ker ministri so imeli sploh malo zaslombe v zbornici. Vprašanje je, kdo sestavi novo ministerstvo? V prvi vrsti imenujejo časniki Freycineta. Predsednik republike posvetoval se je že z mnogimi državniki. Časniki oportunistov ne imenujejo nobe-

nega naslednika Gobletu; le to tirjajo, da vlado prevzame neodvisen in značajan državnik. Med kandidati je Clémenceau. Nekteri časniki svetujejo, naj Grévy njemu izroči vlado, da pokaže, kaj zná. Rochefort želi, da se sestavi ministerstvo Clémenceau-Boulanger. To ministerstvo bi se po njegovih mislih obdržalo. Léon Say je prišel v zbornico in rekel nekterim poslancem: „Prišel sem iz Italije; če ostane Boulanger, imamo vojsko“. Iz teh in drugih izjav smemo sklepati, da so stranke gledé Boulanger-a jako razcepljene. „Presse“ poroča, da se je Grévy posvetoval z Floquet-om. Ta je svetoval predsedniku, naj sestavi novo ministerstvo iz budgetne komisije, ki je v prvi vrsti vrgla ministerstvo. Če pa boče upravljivo ministerstvo, izvoli naj druge osebe. Freycinet bi dobil najbrž gotovo večino v zbornici. Nato je Grévy poklical Freycineta in mu ponudil ministerstvo. Freycinet se bo še premislil.

Skoraj po vsi **Belgiji** so delavci ustavili delo. V Lacroiyéru je nad tisoč delavcev neslo rudečo zastavo in pelo „marseljezo“. Zasmehovali so žandarmerijo z žvižganjem in sikanjem in metali na-njo kamenje. Žandarmerija je na konjih razgnala delavce; dva sta smrtno, več pa lahko ranjenih. Vlada od vseh strani pošilja vojake, da zatró vstaje.

**Angleška** dóljenja zbornica je vsprejela s 171 proti 79 glasovom prvi člen irske kazenske postave.

**Grška** zbornica je vsprejela v tretjem branji trgovinsko pogodbo z Avstrijo. — Poročila s Krete javljajo, da je položaj na otoku jako nevaren.

V **Sudanu** se je obrnilo na bolje. Guvernér v Suakimu je naznanil, da so Egiptčanom prijazni rodovi Hadendova in Homrau premagali Mahdijevo armado, zapodili jo iz Kasale in si osvojili Tokar; celó poveljnika Ozmana so neki vjeli. V zadnjem boji pri Sarasi so Egiptčani izgubili 3 častnike in 40 móž, Sudanci pa okoli 190.

## Izvirni dopisi.

**S Pivke**, 18. maja. (Kalistrove ustanove.) Na dan godú sv. Janeza Nep. je bila v Slávini vsakoletna delitev premij za najlepše junice vsled ustanove ranjcega Slávinskega rojaka in velicega dobrotnika, gosp. Janeza Kalistra. Ta slavni možak, čegar imé je njega dni slovelo po vsi slovenski zemlji zarad silnega bogastva njegovega, se je rodil v priprosti kmetski hiši vasi Slávina, nobenih šol ni obiskoval, toda s pomočjo bistrega uma, nevtrudljive delavnosti in nenavadne sreče pri raznih svojih podjetjih si je nagnabil skoraj v pravem pomenu besede — velikansko premoženje — denarja na milijone. Akoravno velik gospod in bogatin prvega reda, vendar je ves čas ohranil svojo navadno priprostost in vljudnost, rad je občeval s kmeti, zlasti s svojimi rojaki na Pivki in marsikomu z denarji pomagal. Vseh vrst in kolen sorodniki so se pri njem oglašali in mu svojo revščino razkladali. Sevéda Kalistrov denar v tujih rokah ni bil tako srečen, kakor v njegovih. Marsikteri je denar, ki ga je brez truda dobil, hitro zapravil, delo opuščal in v dolgove zabredel.

Tudi gospá Kalistrova je bila dobrih rok in je ljudem veliko darovala. Neprenehoma so romali k njej v Trst bližnji in daljni sorodniki in nesorodniki. Nek šaljivec je dejal, da romajo v Trst k Mariji pomagaj. Vsak je dobil kako podporo, ako več ne, vsaj peták ali deseták, da se mu je pot izplačala. Največjo dobroto pa je učinil g. Kalister s svojimi lepimi ustanovami in zarad njih bode spomin njegov pri nas na Pivki nepozabljen. Odložil je v svoji oporoki dné 20. nov. 1864 kapital za 12 dijaških ustanov po 240 gld. Druga ustanova je za obdaranje pridnih živinorejcev. Razdelí se vsako leto 16. maja, na dan godú ranjcega g. Kalistra, deset premij v srebru za najlepše junice. Prvo darilo je 30. gld., drugo 15 gld., osem pa jih je po 7½ gld. Gospodarji iz fare Slávinske priřenejo (na Notranjskem m. priřenejo) omenjeni dan telice v Slávino, presojevalci: dva župana in duhovniki živino pregledajo in darila odločijo. — Tretja Kalistrova ustanova so premije za marljive sadjerejce. Daril je deset, kakor pri telicah, dobijo jih gospodarji, ki so tisto leto največ drevja pocepili. Te dve ustanovi ste posebno koristni, ker kmetovalce spodbujajo k pridnosti in napredovanju v dveh prvih strokah kmetijstva. — Četrta ustanova je miloščina na hišne številke. Delí jo gosp. okrajni glavar Postojnski v znesku okoli 5 gld. V prihodnje bode tega denarja precéj več, ker je tudi blaga gospá Kalistrova nekoliko v isti namen volila. — Peta ustanova je za uboge. Razdelí se vsako leto v obeh župnijah: Slávina in Št. Peter blizo 200 gld. Reveži so razdeljeni

v tri razrede in dobivajo po 20 gld., 10 gld. in 5 gld. podpore na leto. Mala svota se pušča v blagajnici kot rezervni zaklad za izredne podpore med letom, ako bi n. pr. kdo zbolel ali neprevidoma prišel v veliko stisko. Tudi štiri šole v fari dobivajo nekoliko denarjev za nakup šolskih knjig in drugih potrebščin.

Neprecenljivo dobroto je skazal g. Kalister s temi ustanovami, kakoršnih gotovo nima nobena fara v škofiji, in preblagi ranjki si je z njimi postavil spomenik, ki bode še stoletja delal čast njegovemu imenu. Zaslužil je, da bi se ga ljudje vsak dan spominjali in molili za njegovo dušo. Godí se pa najraje — narobe. Skušnja uči slehernega, kedor ima s takimi rečmi opraviti, da nikjer ni toliko jeze, nevošljivosti in nezadovoljnosti, kakor pri delitvi raznih podpor in milodarov.

Naj tu pristavim še imena gospodarjev, ki so 16. t. m. dobili premije za junice: Anton Žitko iz Selca h. št. 25 prvo premijo (30 gld.), J. Smrdel iz Selca h. št. 54 drugo premijo (15 gld.), navadno premijo po 7 gld. 50 kr. so prejeli: Fr. Avein iz Trnja h. št. 38, Jozefa Zadnik iz Koč h. št. 6, A. Adam iz Petelin h. št. 13, Matevž Krnel iz Matejevasi h. št. 19, Marija Fajdiga iz Koč h. št. 13, Andrej Kristan iz Gradea h. št. 2, Luka Zorman iz Žej h. št. 16 in Janez Bole iz Žej h. št. 7.

## Domače novice.

(Premil. gosp. knezoškof) obiskali so danes kaznilnico na Ljubljanskem Gradu. Obširneje poročilo prihodnjé.

(Imenovanje.) Velečast. gosp. Janez Flis, špiritual v tukajšnjem semenišči, imenovan je dopisovalnim članom c. k. osrednje komisije za umetnost in zgodovinske spominke na Dunaji.

(Prestavljena) sta gg. kaplana: Franc Cizej s Sladke gore v Laški trg, Vid Janžekovič od sv. Štefana na Sladko goro.

(V poslanstvu družbe sv. Cirila in Metoda) sta se 18. t. m. poklonila Njega ekscelenci Goriškemu nadškofu dr. Zornu, prvomestnik Tomo Zupan in odbornik Ivan Hribar s prvomestnikom Goriške podružine dr. Anton Gregorčičem ter 19. majnika potem Prevzvišenemu Tržaškemu škofu dr. Glavini zopet oba Ljubljanska mandatarja, prvomestnica Tržaške ženske podružine Vekoslava Valenčičeva, tajnica Justina Michelli, prvomestnik moške podružine Viktor Dolenc, denarničar Anton Železnik in odbornik Lovro Žvab.

V Gorici in v Trstu sta sprejela deputaciji škofa slovesno in v resnici prijazno. Določeno sta izrekla oba cerkvena dostojanstvenika, da sta po svojem vzvišenem poklici skrbeča za vse podane si narodnosti, samoumevno tudi za našo družbo; da naj je po njih priporočena vsem njima podložnim duhovnikom in vsemu vernemu ljudstvu pristavljajoč, da po njunem mnenji sploh ne more nasprotovati nobeden škof taki družbi, ki je zidana na katoliško in na narodno podlago. — Odlični Slovenci v Gorici in v Trstu so prijazno med-se sprejeli Ljubljanska poslanca te velevažne šolske družbe.

Prav posebno pa je še v Trstu slovenski bogataš, veletržec Šabec, hotel počastiti zastopnika družbe sv. Cirila in Metoda sklicavši krog nju mnogoštevilnega slovenskega razumnštva v svoje gostoljubno domovanje.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda) za Brdski sodni okraj ima svoj občni zbor v četrtek 2. junija t. l. ob 4. uri popoldne v Slaparjevi gostilni v Lukovici.

(Letni zbor) kranjskih članov I. uradniškega društva v Avstriji vršil se je 3. aprila t. l. Med drugimi nasvêti stavil se je tudi ta, da se v Ljubljani ustanovi društvo, ki bo preskrbovalo svojim članom dober in zdrav živež po nizki ceni. Odbor se je že sestavil in razposlal oklic, ktereга objavimo prihodnjé.

(Po dveh kolesih.) Jako zanimiva dirka bila je predvečernjem popoldne ob polu petih med Prevojami in Virom. Zbralo se je mnogo byciklistov iz cele Kranjske v Domžalah; ti so priredili dirko, ktere se je vdeležilo 28 tekmecev. Točno ob ½5. uri so dirjali po dveh iz Prevoj in jo ubrali proti Bistriškemu mostu. Zlato kolajno je dobil gosp. P. Majdič, kateri je prvi dospel do mosta v 9¼ mi-

mutah. Srebrne kolajne so dobili gg.: Vičić, Lindenberger, Oberwalder in Dr. Binder. Bronasto si je privozil g. Grašek. Mesto sodnika prevzel je iz prijaznosti g. grof Leo Auersperg. C. kr. orožniki so čuvali teh par minut cesto, da se tekmece ni nihče nasproti pripeljal. Dohitel bi jih tako nihče ne bil. Po dirki je bila jako živahna zabava v Domžalah pri gosp. Wenzel-u. — Ta novi „sport“ res zasluži po vsem in povsod zanimanja. Ni samo zabava, temveč tudi v vsakdanjem življenji jako prilična stvar. Koliko dolgih potov si človek lahko z byciklom prikrajša! Seveda, truda je treba, učiti se mora, a trud je obilo poplačan. Žalibog, da se ljudje tega ne poprimejo bolje!

(V Savo skočil) je ponoči 16. t. m. pri Zidanem mostu ondašnji podučitelj A. Koceli iz broda in je takoj v valovih zginil. Do sedaj ga še niso dobili.

(Žalosten izid šale.) V Ptuj i peljal se je neki kočijaž 11. t. m. na kolodvor. Pred kavarno „Evropa“ je nekoliko obstal. Ko hoče zopet pognati in v ta namen s konja odejo vzame, skoči natararica Hermina Grossl na voz in požene. Konj zdirja kar more in zavozi s tako silo ob vogelni kamen, da je šel voz pri tej priči na drobne kosce, natararica odletela je pa tako nesrečno na tla, da je na mestu mrtva obležala. — Naj vendar vsak ostane, za kar ga je Bog vstvaril!

(Pri občinskih volitvah) je v eni največjih občin na Štajarskem, pri sv. Krištofu pri Laškem namreč, narodno-konservativna stranka sijajno zmagała. V prvem razredu izvoljeni so bili naroduški enoglasno, v drugem in tretjem pa z ogromno večino glasov. Disciplina bila je čez vse izvrstna.

(„Slovanska čitalnica“ v Trstu) je imela zadnjo nedeljo letni občni zbor. Iz poročila posnamemo, da je imela v pretekli upravni dōbi enega leta dohodkov 5424.29 gold., stroškov 5299.60 gold., ostalo je v blagajnici 124.69 gold. Čitalnica se preseli iz važnih vzrokov v nove prostore. V novem odboru so ti-le gg.: Polić Mate, predsednik; Truden Anton, podpredsednik; Macher Ivan, tajnik; Ivan Mankoč, blagajnik; odborniki so gg.: Bunc Ivan, dr. Glaser Karol, Kavčič Josip, dr. Stanger Andrej, Žvab Lovro; namestniki gg.: Pekić A., dr. Vitezić Matej, Žbona A.

(Vabilo) k rednemu občnemu zboru podružnice sv. Cirila in Metoda za Celovec in okolico, kateri se bode vršil v sredo dne 25. maja t. l. v hiši katoliških rokodelskih pomočnikov z naslednjim dnevnim redom: 1. Pozdrav navzočih. 2. Tajnikovo sporočilo. 3. Blagajnikovo sporočilo. 4. Volitev odbora. 5. Nasveti posameznih društvenikov. Po zborovanji: Govori in veselica s petjem slovenskih pesnij. K temu zborovanju vabi najuljudneje vse čč. gg. društvenike, prijatelje društva in goste odbor.

(Umrli je) v Zagrebu 17. t. m. po dolgi bolezni kr. šolski nadzornik, umirovljeni ravnatelj kr. preparandije, Fr. Klaić v 68. letu starosti. Odlikovan je bil za zasluge zlatim križcem skrono in imenovan častnim meščanom mesta Varaždina. Pokojnik je marljivo deloval za hrvatsko šolstvo ter si pridobil mnogo zaslug na polji ljudske šole. Napisal in sestavil je prve šolske knjige v hrvatskem jeziku ter bil reden sotrudnik hrvatskih pedagogičnih strokovnih listov. Vsi, ki so ga poznali, spoštovali so ga visoko. Rodil se je leta 1819. v Garčinu, v brodski pokrajini. Njegov oče Ferdinand bil je učitelj. Služboval je najprvo v Garčinu kot brezplačni „pomočnik“. Leta 1835 je postal ondi „nationallehrer“, kakor so jih tedaj imenovali. Leto pozneje „Aerariatschulgehilfe“ v Otečecu, leta 1845. učitelj v Kapeli. Tačas je dobil dovoljenje, da je šel na Dunaj nadaljevati bvoje nauke. Leta 1848. se je vrnil z Dunaja ter bil nameščen kot učitelj v Stari Pazni; od tū pride v Garčin. Leta 1849. pride na glavno šolo v Vinkoveih; leta 1852. je v Varaždinu ustanovil malo realko, prvo v Hrvatski, kateri je bil vodja do leta 1860. Istega leta pride kot vodja možke preparandije v Zagreb ter je vodil šolo do leta 1876. Klaić je spisal mnogo sestavkov narodnemu šolstvu ter vredoval šest let „Školskega prijatelja“. — Umrli je preteklo sredo v Podgori pri Makarski dalmatinski deželni in državni poslanec in pisatelj Mihajl Pavlinović v 57. letu svoje starosti. Rodil se je leta 1830 v Makarski, gimnazijo dovršil v Spljetu, bogoslovje v Zadru in bil posvečen v mašnika leta 1854. Od leta 1861 je bil marljiv zastopnik svojega naroda v dalmatinskem

deželnem zboru, leta 1873 in 1879 so ga občini Sinj-Makarska izvolili v državni zbor, leta 1879 je odložil svoj mandat, leta 1885 je bil zopet voljen v državni zbor. Poznal je dobro hrvatsko zgodovino in slovstvo in goreč zagovornik jugoslovanske ideje in plemenitega značaja.

## Telegrami.

Dunaj, 21. maja. V večerni seji državnega zbora je trgovinski minister na opazke poslanca Richterja odločno ugovarjal, češ, da zasebno dovoljenje škoduje telefonskemu podjetju ali koristim države; v tem oziru se ne more očitati prejšnjemu trgovinskemu ministru. V prvem trenutku ne more biti jasno, more li država sama novo iznajdbo prevzeti na izgubo ali dobiček.

Pariz, 22. maja. Mestni zbori mnogih mest so potrdili resolucije, da Grévy obdrži generala Boulangerja v novem ministerstvu. — Grévy se je posvetoval z Ferry-jem in Raynal-om. — „Repub. Française“ je ostro obsodila ravnanje Clémenceau-a, ker je kriv, da Freycinet ni prevzel sestavo novega ministerstva; mogoče pa je, da se bo Freycinet še premislil.

London, 22. maja. Na včerašnjem shodu so pooblastili liberalni unijonisti Hartingtona, naj naznani vladi, da so liberalni unijonisti odločno proti členu irske kazenske postave, po katerem bi se neke irske obravnave mogle vršiti na Angleškem.

## Tuji.

19. maja.

Pri *Matiču*: Karol Sprenger, trgovec, iz Italije. — J. Schulz, trgovec, iz Monaka. — Dr. Alojz Mllanich, zasebnik, z Dunaja. — Braumann, Ferstl, Knecht, Freund, Mraulag, Spira in Hausner, trgovci, z Dunaja. — Jožef Ohme, tovarnar, iz Českega. — Hopstein, trgovec, iz Siseka. — Sigm. Klug, c. k. major, s soprogo, iz Ljubljane. — Hofbauer, kupec, iz Tržiča. — Ogoek, c. k. okrajni pristav, iz Iga. — Janez Neumaier, trgovec, iz Trsta. — Gorup, zasebnik, iz Reke. — Grof Dumičič, zasebnik, iz Dalmacije.

Pri *Stonu*: Troll, Mendl in Ivančević, trgovci, z Dunaja. — Lazar Fischer, potovalec, iz Budapešta. — Janez Aulmuth, potovalec, iz Gradca. — Srečko Heimer, potovalec, iz Zagreba. — G. Morelli, posestnik, iz Beljaka. — Scolari in Deute, inženirja, iz Verone. — Hauser, inženir, iz Trsta. — Edvard Printz, inženir, iz Pulja.

Pri *Južnem kolodvoru*: Hartlieb, uradnik, iz Norimberka. — Hartlieb, sodnik, iz Truna. — Ludovik Taussig, potovalec, z Dunaja. — Oskar Polley, zasebnik, iz Trsta. — Janez Wiessl, skladbar, iz Divače.

## Vremensko sporočilo.

| Dan            | Čas | Stanje     |                | Veter                | Vreme      | Mokrine na 24 ur v mm |
|----------------|-----|------------|----------------|----------------------|------------|-----------------------|
|                |     | opazovanja | zrakomera v mm | toplomera po Celziju |            |                       |
| 7. u. jut.     |     | 734.58     | +12.6          | brezv.               | megla      | 0.00                  |
| 20. 2. u. pop. |     | 732.43     | +17.0          | sl. jzp.             | jasno      |                       |
| 9. u. zveč.    |     | 730.24     | +12.2          | sl. jzp.             | del. jasno |                       |

Zjutraj megla, čez dan deloma oblačno in nekaj kapelj dežja, popoldne se je zjasnilo. Srednja temperatura 14.0° C., za 0.9° pod normalom.

## Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

21. maja.

|                                           |               |
|-------------------------------------------|---------------|
| Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka) | 81 gl. 10 kr. |
| Srebrna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)        | 82 „ 25 „     |
| 4% avstr. zlata renta, davka prosta       | 112 „ 40 „    |
| Papirna renta, davka prosta               | 96 „ 90 „     |
| Akcije avstr.-ogerske banke               | 830 „ — „     |
| Kreditne akcije                           | 281 „ 30 „    |
| London                                    | 127 „ 10 „    |
| Srebro                                    | — „ — „       |
| Francoski napoleond.                      | 10 „ 08 „     |
| Ces. cekini                               | 5 „ 98 „      |
| Nemške marke                              | 62 „ 37 1/2 „ |

## Naznanilo in priporočilo!

Slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini naznanjam s tem, da se nahaja moja

## podobarska delavnica

v Rožnih ulicah, št. 13.

Prizadeval si bodem vsestransko vstreči željam svojih naročnikov. Izdelujem vsa cerkvena in druga k podobarstvu spadajoča dela, in sicer kolikor bo mogoče po nizki ceni in natančno po naročilu. Prosim toraj, da me slavno občinstvo blagovoli obilno počastiti.

V Ljubljani, 20. maja 1887.

*L. Drnovšek,*

(1) podobarski in pozlatarski mojster.

## Pristni

## Dovski poljski mavc

(Lengenfelder Feldgyps)

pripoznan najboljše vrste dobiva se najceneje pri tvrdki

**Jakob Nekrep,**

Ljubljana, mestni trg 10. (1)

## Št. 7630. Razpis natečaja.

Pri Ljubljanskem mestnem magistratu je izpraznjena služba

## mestnega fizika

z letno plačo 1200 goldinarjev in pravico do dveh v mirovino vštevnih 10% nih petletnic.

Prošnje z dokazili o splošnji sposobnosti, starosti, zdravji, popolnem znanji slovenskega in nemškega jezika v pismu in besedi, pa s spričevalom o vspešno prebitem izpitu, ktereга po ministerski naredbi z 21. marca 1873 šte. 37. drž. zak. treba za stalno nameščenje v javni sanitetni službi pri političnih gospodskah, vložiti je

do 15. junija 1887

pri podpisanem magistratu, in sicer tistim prošilec, kateri so že v kaki javni službi, potom njihovih predstojništev. (2)

Mestni magistrat Ljubljanski

dné 12. maja 1887.

Župan: Grasselli.

## „AZIENDA“

avstrijsko-francosko društvo za zavarovanje proti elementarnim nezgodam na Dunaji.

Društveni delniški kapital znaša 6 milijonov frankov (2,400.000 gld.).

„AZIENDA“ zavaruje proti

## škodi po toči

po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se imelo pozneje še doplačevati. Premije se odmerijo kolikor mogoče cenó in kdor precej plačati ne more, se mu dovoli do konca septembra obroček plačilu premije.

Oglasila za zavarovanje sprejemajo se pri

glavnem zastopu „AZIENDE“ v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 52.

**JOSIP PROSENC,**

glavni zastopnik.